

Kmečka trgovina

Ne kupčuj z ljudmi, ki jih ne poznaš!

Domačije, ki so na samem, pa tudi samotnejše vasi zelo radi obiskujejo vse mogoči kupci. Najraje si izberejo tak čas, ko vedo, da ni gospodarja pri hiši. Nastopajo zelo oblastno, govore o svojih zvezah z odličniki, so najbolj verni itd. Največkrat se pa izkaže, da so taki kupci največji afalotiči, ki kupujejo razne stvari, samo da si ogledajo hišo in položaj, da je ob prvi priliki lahko okrađajo, če pa prilika nanese, pa že pri »kupčiji« sami kaj odnesejo ali pa izsilijo. Navadno nič ne kupijo, obljubljajo pa lepe cene za vse proizvode, kupčije tudi sklenejo, toda izpolnijo jo z nočnim obiskom ali nasiljem. Taki postopajo se haviro tudi z veriženjem, kupujejo gobe, fižol, perje itd. tu in tam plačajo, poleg tega pa delajo načrte za svoj zločinski posel. Prodajajo razne svete podobe, o katerih pripovedujejo, v katerem župnišču so jih že prodali, katere odlične osebe so že kupile od njih, so narodni in verni, samo da ljudi preslepijo.

Proti navedenim pojavom je težko kaj uspešnega ukreniti. Najbolje je, da se proti takim tipom zavaruje vsak sam. To zavarovanje je v tem, da se z ljudmi, ki jih ne poznaš, sploh ne spušaš v razgovor ali celo v kupčijo, zadostuje, da se z nepoznanim pozdraviš, izmenjaš morda par vsakdanjih vprašanj, nato pa gledaš, da se ga kar najhitreje odkrižaš. Če pa tak tujec hoče s teboj kupčevati, mu reci: »Oprostite, jaz vas ne poznam, prosim, da se izkažete!« Iz legitimacije boš že približno zvedel, s kom imaš opravka, če je pa izkaznica le malo sumljiva in nejasna, glej, da se izkaznice in njenega lastnika čim prej znebiš. Letoviščar ali tujec poštenih namenov bo itak imel vse listine v redu in se tvoj previdnosti ne bo čudil, poleg tega pa s teboj tudi ne bo veržil. Zato priporočeno postopanje z nepoznanimi ljudmi ne bo prizadelo gostoljubnosti in prijaznosti, obvarovalo pa bo marsikoga pred presenečenji in nočnimi obiski.

Gospodarske zanimivosti

Izvoz lipovega cvetja iz naše države. V Bosanskem Posavju je trgovina s lipovim cvetjem zelo razvita. Letos je bilo lipovega cvetja precej obilno, zato je bila tudi trgovina živahna. Prejšnji teden je bila zaključena letošnja kampanja nabiranja tega cvetja. Kljub temu, da je bilo blaga dovolj, so bile cene ugodne, za kilogram suhega belega cvetja so plačevali le do 12 din, za kilogram črnega cvetja pa 16 do 20 din. Cenijo, da je bilo kmetom v vrčanskem, gradačakem, gračaniškem, tuzlanskem in zvonickem okraju izplačanih za lipovo cvetje nad dva milijona dinarjev. Največje zaloge lipovega cvetja imajo trgovci v Brckem, in sicer znašajo te zaloge sedem vagonov. Povpraševanje za cvetje prihaja največ iz Nemčije, Južne Amerike, Anglije in Francije. Te dni bo šlo v navedene države pet vagonov blaga.

600 din plačujejo v Nemčiji 100 kg oljne repice. V Nemčiji posebno pospešujejo pridelovanje oljnatih rastlin. To pospeševanje je najbolj vidno v visoki ceni za repico. Ker se pri nas olje uvaža, bi bilo tudi potrebno pospeševati pridelovanje oljnatih rastlin, posebno ker se za ta semena kaže vedno boljša cena.

V Nemčiji primanjkuje drv in pogonskih sredstev. Maršal Göring je v nekem govoru omenil, da Nemčija krije samo dve tretjini drv iz lastnih sredstev, zato naroča gozdarjem največjo štednjo. Ker se je poraba bencina izredno povečala, primanjkuje tudi pogonskih sredstev. Da bi pa mogli pomanjkanje bencina uravnovesiti s sintetičnim bencinom, bi pa v ta namen morali porabiti polovico premoga, kolikor ga imajo in bi zato spet primanjkovalo premoga za kurjavo. Primanjkuje tudi stavbenega lesa, katerega zelo veliko porabijo pri utrjevanju mej.

60 milijonov funtov na leto vrže Angležem mlečna industrija. V zaščito mlečne industrije posluje poseben odbor. Parlament je pa pred kratkim sprejel zakon, ki pobija inozemsko konkurenco ter daje imenovanemu odboru posebne uravnice.

Cene goveje živine

Voli. Maribor 4—5.50 din, Ptuj 4—5 din, Celje 4.50—5.50 din, Planina prvovrstni voli do 5.85 din, drugovrstni 5 din, Gornji grad 5—5.50 din, Ljubljana prvovrstni 5.50—6 din, drugovrstni 5 do 5.50 din, Črnomelj 4.50—5.50 din, Jesenice prvovrstni 6 din, drugovrstni 5 din kg žive teže.

Izpod 4 din se niso prodajali skoraj nikjer niti najslabše vrste vola.

Junci. Planina 4.25 din kg žive teže.

Biki. Planina 4.50 kg žive teže.

Krave. Maribor 3—4 din, Ptuj 2.50—3 din, Ljutomer 3—3.50 din, Celje 3—4 din, Planina 4—4.50 din, Gornji grad 3—4 din, Ljubljana 3.50 do 4.50 din, Jesenice 4—4.50 din kg žive teže. Klobasari so bile ponekod celo po 2.50 din.

Telice. Maribor 4—4.50 din, Ptuj 3.50—4.50 din, Celje 4—5 din, Planina 4.50—5.25 din, Gornji grad 4.50—5 din, Ljubljana 5—6 din, Črnomelj 4.75—5.25 din, Jesenice 5—5.50 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 5—7 din, Ptuj 4—5 din, Ljutomer 6 din, Celje 5—6 din, Ljubljana 6—7 din, Črnomelj 5.50—6.50 din, Jesenice 7—8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov star prašič 80—100 din, 7—9 tednov 110—120 din, 3—4 mesece 180—240 din, 5—7 mesecev 310—450 din, 8—10 mesecev 470—515 din komad, kg žive teže 6—8 din; Ptuj 6—12 tednov stari pujski 100 do 190 din, kg žive teže 6.50—7 din.

Prisutariji (proleki). Maribor 6.50 din, Ptuj 7.25—7.75 din, Ljutomer 7 din, Gornji grad 10 din, Ljubljana 8—8.50 din, Črnomelj 7—7.50 din, Jesenice 8 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Maribor 8 din, Ptuj 8 din, Gornji grad 12 din, Ljubljana domači 9 do 9.50 din, sremski 10—11 din, Črnomelj 8—9 din, Jesenice 9 din kg žive teže.

Vino

Maribor desni breg. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 4—6 din liter, finejše sortirano vino 9 din liter.

Okraj Ptuj. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 3.50—5 din, finejše sortirano 6—8 din liter.

Okraj Ljutomer. Navadno vino 4—5 din liter, finejše 6—8 din liter, prevzeto pri vinogradniku.

Okraj Črnomelj. Navadno vino 4—4.50 din, finejše sortirano 5 din liter, prevzeto pri vinogradniku.

Tržne cene

Deva. Maribor desni breg 80 din, Ptuj 75 din, Ljutomer 90 din, Celje 62 din, Gornji grad 65 din,

Razgovori z našimi naročniki

Občinska trošarina od vina. P. A. V. kolikor ste čitali, da občine nimajo pravice zahtevati plačila trošarine od vina, ki ga prodajajo producenti, ter da morajo vrniti doslej pobrano trošarino, ste skoro gotovo čitali o zadevni odločbi upravnega sodišča v Zagrebu. Take odločbe večinoma vedno le za dotični primer in se drugi ne morejo otrestiti plačila kratkomalo s sklicevanjem na navedeno odločbo. Morali bi nastopiti sami instancno pot, to je od pritožbe zoper plačilni nalog občine do tožbe na upravno sodišče in eventualno na državni svet, kar je združeno s precejšnjimi stroški. Mi se vam te poti ne upamo svetovati, ker stvar ni povsem jasna in je radi tega končni uspeh dvomljiv. Morda riskira stroške kak bogatejši producent. V tem primeru bomo o uspehu poročali.

Nakup krave ob garanciji, da je breja. Odkodnina? Sk. A. Kupili ste kravo za 1400 din, ker vam je prodajalec garantiral, da je pol časa breja. Dognali ste, da krava v resnici ni bila breja in da se ne ubreji niti po večkratnem pripustu. Prodajalec vam obljublja 75 din odkodnina in en dan staro tele, VI pa bi radi več, ker krava ni niti 1000 din vredna. — Po občem državijskem zakonu imate v predmetnem primeru pravico zahtevati od prodajalca primerno znižanje plačila, odnosno kupnine. Koliko je kupljena krava manj vredna, ker ni bila breja in se sploh ne ubreji, vam ne moremo zanesljivo povedati. Vprašajte katerega sodnega čenila iz Vašega okraja. Opozorjamo vas, da morate v primeru, ako ste vso kupnino že izplačali in namepravate zahtevati povračilo primernega zneska, tožbo vložiti v šestih tednih od dne, ko ste z gotovostjo spoznali, da krava ni breja in se ne ubreji. Ako pa doslej še niste izplačali več nego je krava v resnici vredna, lahko čakate, da vas prodajalec sam toži na plačilo ostanka dogovor-

Ogljene ščetke

Dobavlja najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov

Domača trdka

IVAN PASPA I SINOV
Zagreb I. Pretinac 60.

Ljubljana 75—90 din, Črnomelj 50—55 din, Jesenice 90 din kubični meter.

Krma. Maribor sladko seno 65—70 din, detajla 80 din q. Ljutomer seno 45 din, slama 30 din, Celje seno 60 din, slama 25—30 din, Jesenice seno 90 din, slama 60 din q.

Volna. Neoprana Gornji grad 25 din kg, na Jesenicah 32 din kg, oprana na Jesenicah 40 din.

Surove kože. Goveje 9 din, telečje 11 din kg v Ptuj.

Mlečni izdelki. Mleko 1.50 din, smetana 7.50 do 10 din liter, surovo maslo 24 din, čajno maslo 28 din, domači sir 8—10 din kg, jajce 50 do 75 par komad.

Sadje. Jabolka 4—6 din, hruške 3—6 din, češnje 4—6 din, marelice 6—10 din, breskve 4—10 din kg. Liter češenj 1.50—3 din, borovnic 1.50 do 2 din, malin 4—7 din, ribeza 2—2.50 din, ringlo (slive) 2 din, jagode 10—15 din.

Zelenjava. Novi krompir 2 din kg, fižol v stročju 6—8 din, paradižniki 8 din kg, glava zelja 1—3 din, kumara 1—4 din, paprika 0.50—1 din, karfiola 1—6 din, ohrovti 0.50—3 din, buča 1 do 4 din, glavna solata 0.50—1.50 din, endivija 0.75—2 din, zeljenjad v kupčkih po 1 din, luščen grah 3.75—5 din liter.

Sejmi

31. julija živinski in kramarski: Dol pri Hrastniku, Marenberg, Pilištajn, Slov. Konjice — 1. avgusta svinjski: Dolnja Lendava, Ormož, Trbovlje; živinski: Ptuj, Pišce — 2. avgusta svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Dravograd, Sv. Lenart v Slov. gorah — 3. avgusta tržni dan s svinjami: Turnišče; goveji in svinjski: Videm ob Savi — 4. avgusta svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Sv. Peter pod Sv. gorami, St. Ilj pri Velenju — 5. avgusta svinjski: Križevci, Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Črna, Lemberg, Zidani most.

jene kupnine; v tej pravdi boste ugovarjali navedeno hibo krave in s tem zvezano manjvrednost. Ta ugovor v pravdi ni vezan na šesttedenski rok. Zadošča, da ste hibo v šesttedenski roku prodajalcu izvensodno javili.

Kako se pridobi pravica vinotoča in kaj obsega. S. A. Pooblastila za točenje vina lastnega pridelka izdaja obrtna oblast — v Vašem primeru okrajni načelnik — in sicer se sme izdati samo vinogradnikom, ki izpolnjujejo pogoje § 179 obrtnega zakona ter so vredni zaupanja in zanesljivi. Izdajajo se samo vinogradnikom, ki se preživljajo pretežno iz donosa iz vinograda in jim je vinogradništvo glavni poklic in ne gojijo šmarnice. Takega pooblastila pa ne more dobiti oni vinogradnik, ki premore več kot 3 ha vinograda. Vino lastnega pridelka se sme točiti samo v občini, v kateri se je vino pridelalo. V mestih, trgih, zdraviliščih in letoviščih točenje ni dovoljeno. Pooblastila za vinotoče pod vejo se izdajajo po zahtevu gostilničarske združbe. Prošnji za pooblastilo je priložiti potrdilo občine, da prosilec izpolnjuje gori navedene pogoje. Vinotoč se sme dovoliti za največ tri mesece v letu. Če se točenje vrši v lastnikovih prostorih, mora lastnik skrbeti za čistost in zdravstveno ureditev prostorov in opreme ter za potrebni red, mir in varnost. Če pa se točenje vrši na prostem, je skrbeti, da kraj ne povzroča javnega zgražanja, ne ovira javnega prometa, ni v bližini šole, bolnišnice ali cerkve in je zdravstveno primeren. V vinotočih pod vejo je lastnikom prepovedano dovoljevati igre, godbo ali ples. Osebam pod 18. leti starosti ali notoričnim pijancem se ne sme postreči s pijačo. V vinotoču se sme postreči samo z vinom lastnega pridelka. Vinotoči lastnega pridelka smejo obratovati le do osmih zvečer. — § 179 obrtnega zakona določa, da se pooblastila ne izdajo osebam: 1. ki niso